

**Γ' ΤΑΞΗ**  
**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ**  
**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

**Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ**

**Οδυσσέας Ελύτης (1911–1996)**

**Μικρή Πρόσκληση Θάλασσα**

- Μικρή πρόσκληση θάλασσα δεκατρίχρονος  
Ποιητής 'θέλα να σε υποθέτω  
Να σε στελώ σχολείο στην Παναθήναια  
Να μθεις μανταρίνι και ψινθο
- 5 Μικρή πρόσκληση θάλασσα δεκατρίχρονος  
Στη πυργίκι του φάρου τη καταμεσήμερο  
Να γυρσεις την ήλιο και ν' έκοψεις  
Πες μου ξενείται και πες  
Ποιητής λήφο σε λήφο συνεννοούνται
- 10 Έκμα ο μακρινός μας συγγενής  
Ποιητής κρατών την ώρα των γυμνασμάτων  
Μικρή πρόσκληση θάλασσα δεκατρίχρονος  
Μη την σπρω γιακά και την κορδέλα  
Να μπεις απ' τη παρθένο στη Σύμωρη
- 15 Να μοι αντιγράψεις τις αντιφάσεις στην προφή  
Ποιητής Κυριελέησον και τη Δέξα Σοι  
Και μ' λόγο Βοριχά λόγο Λεβάντε  
Έκμα τη έκμα να γυρσεις πίσω  
Μικρή πρόσκληση θάλασσα δεκατρίχρονος
- 20 Γιό να σε κοιμηθεί παρθένα  
Και να βρωσκω βαθιά στην γκαλιό σου  
Κοιμήτια πότες τη λήγια την θεών  
Κοιμήτια πότες τη προσπάματα του προκλείτου.

*(Το Φωτδεντρο και η Δέκτη Τετάρτη μορφί, Έκαρος, 1971)*

**Β΄. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**

1. Κποια απ τα χαρακτηριστικά της ποήσης του Οδ. Ελύτη είναι:  
η ποιητική προσγγίση του κόσμου με τις αισθήσεις, η αναφορά στην  
ιστορική ελληνική παράδοση, η αναφορά στη θρησκεία, η σχέση με  
την ελληνική φύση, το μυστήριο του φωτός.

Να γράψετε ένα (1) παράδειγμα μσα απ το ποήμα για καθνα απ  
τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

**Μονάδες 15**

2. Εξετάζοντας την ποιητική γραφή του Οδ. Ελύτη στη «Μικρή  
Πρόσκληση Θάλασσα», να εντοπίσετε και να γράψετε τέσσερα (4)  
υπερρεαλιστικά στοιχεία που υπάρχουν στο ποήμα και να  
αντιστοιχο παράδειγμα μσα απ το κείμενο για το καθνα απ αυτά.

Μονάδες 20

3. «Τα χαρακτηριστικά που έχουν οι Κόρες είναι όμοια με του ποιητικού έργου του Ελύτη. η ομορφιά, η δροσιά και η αθωότητα, που πηγάζουν από τη νιότη τους, ο έρωτας που δωρίζουν, οι θαυμάσιες – με τη σημασία του θαύματος – και μαγικές δυνάμεις που έχουν και που ασκούν ευεργετικά για όσους είναι έτοιμοι να τις δεχτούν, κυρίως για τον ποιητή». (Στέφανος Διαλησμάς, «Η Ποίηση και ο ποιητής στον Ελύτη», Π.Ε.Φ., Σεμινάριο 23, Οδυσσέας Ελύτης, Αθήνα 1997, σελ. 83).

Να δείξετε τεκμηριωμένα με αναφορά στο ποίημα ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι αντιπροσωπευτικά και για την **Κόρη/Ποίηση** στη «Μικρή Πράσινη Θάλασσα».

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε σε δύο παραγράφους (130-150 λέξεις) το περιεχόμενο των στίχων 12-18 («Μικρή πράσινη θάλασσα ... νά γυρίσεις πίσω»).

Μονάδες 25

5. Να συγκρίνετε τη «Μικρή Πράσινη Θάλασσα» του Οδ. Ελύτη με το παρακάτω απόσπασμα από την «Κυρὸ τὸν Ἀμπελὶν» του Γ. Ρίτσου ως προς το περιεχόμενο παρουσιάζοντας τα κοινά τους στοιχεία.

Μονάδες 20

**Γιάννης Ρίτσος, «Κυρὸ τὸν Ἀμπελὶν» (απόσπασμα) .XI**

«Κυρὸ, Κυρὸ, θαλασσινὸ καὶ σταριανὸ μὲ τὸ λουλουδιασμὲνα  
μῦγουλα

σφῆγγοντας μὲς στὸ μπούστο σου τὸν κῶψα τοῦ πλωνόρη  
πῶτε κρατῖντας στὸν ποδιὸ σου ὅνα καρβι-μικροκῶραβο  
πῶτε σὲν Παναγιῶ Ἀγιοπέλαγῳ τίσσα ντυμένη μ' ὅνα δῶχτυ  
νὸ κουβαλῶς τὸ σορῶμα στὸν κεφαλὸ σου τὸ πανῶρι μὲ τὸ  
ψῶρια

πῶτε ντυμένη μ' ὀμπελόφυλλα, κυνηγημένη ἀπ' τοῦ πλιου  
τῶς χρυσόμυγες πῶνου στ' ὀλῶνια

ἄνῳβοντας τὸ φῶλημα στὸ λουλουδοκία τῶς μηλιῶς  
μπατισῶντας τῶς λυγαριῶς μὲ τὸν ἄγῶρα τῶς τρεχῶλας σου.

Μηλὸ – βῆϊ-βῆϊ – μηλὸ – μηλοῦσα τῶς ἄνηφοριῶς

πῶς σὸ τριάνταφυλλῶσανε τὸ μῶλα τῶς ἄγῶνης; »

(Γιάννης Ρίτσος, «Ὁ Κυρὸ τὸν Ἀμπελὶν», εκδ. Κῶδρος, Αθῆνα 1979)